

SAND

HED

INGER
STØRSLEV

& GEN

RE

VIDENSKABS
TEORI I
ANTROPOLOGI
OG KULTUR
ANALYSE

Samfunds
Litteratur

SANDHED OG GENRE

INGER SJØRSLEV

SANDHED OG GENRE

Videnskabsteori i antropologi og
kulturanalyse

Samfunds
litteratur

Inger Sjørlev
Sandhed og genre
Videnskabsteori i antropologi og kulturanalyse

1. udgave 2015

© Samfundslitteratur 2015

Omslag: Imperiet (Jes Boesgaard Madsen)

Sats og Ebog: SL Grafik (slgrafik.dk)

Tryk: Specialtrykkeriet Viborg A/S

ISBN trykt bog: 978-87-593-1958-1

ISBN E-bog: 978-87-593-2181-2

Samfundslitteratur
Rosenørns Allé 9
1970 Frederiksberg C
slforlagene@samfundslitteratur.dk
samfundslitteratur.dk

Alle rettigheder forbeholdes.

Kopiering fra denne bog må kun finde sted på institutioner, der har indgået aftale med COPY-DAN, og kun efter de i aftalen nævnte rammer.

Undtaget herfra er korte uddrag til anmeldelse.

Til mine studerende før og nu

INDHOLD

Forord	11
1. Hvordan er noget sandt? Kultur, natur og subjekt	15
Genren og sandhedsarbejdet	19
Videnskaben som genstand for udforskning og tro	23
Værdifrihed, objektivitet og mening	25
Hvad er sandt?	29
Argumentation og belæg	32
Kulturanalysens teori og empiri	34
Subjektiv og objektiv viden	36
Antropologi og filosofi	38
Videnskaben i samfundet	40
Primærtekst	41
Diskussionsspørgsmål	41
2. Europa i verden. Vidensformer, oplysning og rationalitet	43
Sapere aude! Arven fra oplysningstiden	47
Europæisk humanisme og universalistiske ideer	49
Rationalitet og irrationalitet	52
Den vilde tanke	56
At bricolere en tekst	60
Primærtekster	61
Diskussionsspørgsmål	61
3. Samfundet som ting. Positivismens sandheder og mangler	63
Positivismen	66
Durkheim, positivist i antropologien?	71
Positivismekritik	73
Positivisme i antropologi og kulturanalyse?	75
Fra generelle love til strukturel determinisme. Praksisteori	77
Er kulturbegrebet en positivistisk størrelse?	79
Analysens metaniveau	81
Primærtekster	82
Diskussionsspørgsmål	82

4. Samfundsvidenskab som social praksis. Falsifikation og paradigme	85
Hvorfor læse Popper og Kuhn?	87
Karl Popper, den kritiske rationalist	89
Videnskabens mål ifølge Popper	91
Poppers kritik af historicismen	94
Kuhns Paradigmateteor	96
På feltarbejde med Popper og Kuhn	100
Primærtekster	103
Diskussionsspørgsmål	104
5. Struktur og udvikling. Bag om kendsgerningerne	105
Fra historisk materialisme til den materielle vending	108
Marx og Engels i antropologien	112
Kritisk teori og Frankfurterskolen	115
Oplysningens dialektik	118
At se bag om kendsgerningerne	120
Kritisk teori i tidens antropologi	121
Underliggende strukturer og genrer	123
Primærtekster	124
Diskussionsspørgsmål	125
6. Fortolkningsteori. Tegn, handlinger og subjekt	127
Hermeneutik og det menneskelige subjekt	131
Tekstmodellen og teorien om meningsfuld handling	132
Argumentation i fortolkningen	134
Subjektet i fortolkningen	138
Den nødvendige reduktion og den akademiske genres narrativitet	141
Primærtekster	143
Diskussionsspørgsmål	144
7. Kroppen og tingen i rummet. Fænomenologi og værenfilosofi	145
Fænomenologiens kompleksitet	147
Fænomenologiens tænkere	150
Heideggers værenfilosofi	151
Tingen samler	154
Merleau-Pontys perceptions- og kropsfænomenologi	156
De egentlige erfaringers verden	159
Fænomenologi og antropologi	162
Primærtekster	165
Diskussionsspørgsmål	165